

T.B.M.M.

CUMHURİYET HALK PARTİSİ

Grup Başkanlığı

Tarih : **24 Ağustos 2017**

Sayı : **12957**

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

16808

Aşağıdaki sorularımın Ulaştırma, Haberleşme ve Denizcilik Bakanı Sayın Ahmet ARSLAN tarafından Anayasanın 98. ve İçtüzüğü'nün 99. maddeleri gereğince **yazılı** olarak yanıtlanmasını saygılarımla arz ederim.

Dr. Sibel ÖZDEMİR
İstanbul Milletvekili

Dünyanın 295 dilinde versiyonu ve en büyük çevrimiçi ansiklopedisi olan Wikipedia'ya erişim ülkemizde 29 Nisan 2017'de engellendi ve engelleme bugün de devam etmektedir. Wikipedia'nın sadece Türkçe versiyonu olan Vikipedi değil, tüm dillerdeki adreslerine engelleme söz konusudur.

Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu (BTK), engelleme ile ilgili yaptığı açıklamada, Türkiye'nin "terör örgütlerini" desteklediğini belirten içeriklerin tüm girişimlere rağmen Wikipedia'dan çıkarılamadığı için sitenin tamamına tedbir uygulandığını belirtmektedir. BTK, bu kararı alırken bir zorlamayla 5651 Sayılı Kanun'un 8/A (1) maddesi dayanak gösterdi. Hâlbuki 5651 sayılı kanunu savunanlar, "Bundan sonra site tümüyle kapatılmayacak, sadece URL engeli yapılacak" diyorlardı. BTK'nın önceki Başkanı Tayfun Acarer, internette kişilik hakları ve özel hayatın gizliliğinin ihlalinin engelleneceğini savunarak, "Artık site kapatma yok, sadece içerik siteden çıkarılacak" demiş ve internetin otoriter bir zihniyetle sansürcü bir denetleme ve engelleme anlayışının olmayacağını vurgulamıştı. Fakat bunun böyle işlemediğini, URL engellemelerinin yanı sıra, çok sayıda internet sitesinin gerçekçi olmayan bahanelerle tümünden engellendiğini görmekteyiz.

Twitter'ın 2016'nın ikinci yarısında hükümetlerden gelen talepleri açıkladığı Şeffaflık Raporuna göre, Türkiye her türlü içerik engeli talebi konusunda dünyada birinci olmuştur. Facebook'un 2016 yılı ilk 6 ayı için açıkladığı Devlet Talepleri Raporuna göre ise Türkiye'den 993 'Veri Talebi' ve 861 'İçerik Kısıtlama Talebi' gönderilmiştir. Bunların 9 tanesi acil durum olarak istenen bilgileri kapsarken gelen tüm taleplerin %81'inin karşılandığı belirtilmektedir.

TÜİK'in "Hanehalkı Bilişim Teknolojileri Kullanım Araştırması, 2017" raporuna göre Türkiye'de İnternet kullanan bireylerin oranı %66,8'dir. 16-24 yaş arasındaki gençlerin İnternet kullanım oranı, 2015 yılında %82,4 iken 2016 yılında %87,5'e yükselmiştir. Ülkemizde İnternet kullanımının artması ile Wikipedia gibi İnternet ansiklopedilerinin kullanımı ve bilgiye erişimi de önem kazanmaktadır. Ancak, İnternet kullanan her 10 gencimizden 9'u Hükümetiniz tarafından uygun bulunmayan iki içerik nedeniyle şu anda Wikipedia'daki 5 milyondan fazla içeriğe erişememektedir.

Bu bağlamda;

1. Türkiye, bugüne kadar Wikipedia'dan kaç kez içerik engellemesi veya kaldırılması talebinde bulundu? Bu içeriklerin hangileri kaldırıldı, hangileri kaldırılmadı?
2. Türkiye, Wikipedia'nın kapatılmasına gerekçe gösterilen iki konu başlığının içeriğinin savunulan doğru bilgiler ile değiştirilmesi için bilgi eklemesi yapmış mıdır? Bu düzeltme ve eklemeler Wikipedia'da güncellenmiş midir?
3. 5651 Sayılı Kanun kapsamında, itiraz edilen konu başlıklarının URL'lerini engellemek yerine ilgili yasaya da aykırı olarak, Wikipedia'nın tamamına erişimi engellemesinin gerekçesi nedir?
4. Wikipedia'nın erişime açılmasına yönelik Türkiye'nin girişimleri devam etmekte midir? Süreç hangi aşamada? Wikipedia'nın ne zaman açılması öngörülmektedir?
5. İnternete erişim ve kullanıcı hakkının ifade özgürlüğünün bir parçası olduğu ilkesi, Anayasa Mahkemesi'nin (YouTube-2014/4705 ve Twitter-2014/3986 kararları) ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin ilgili kararları dikkate alındığında; Wikipedia'nın kapalı olması bu ilke ve kararların tanınmadığını gösterdiğine ilişkin iddiayı kabul ediyor musunuz?
6. Türkiye'de bugün itibarıyla kaç web sitesi ve kaç URL engellidir? Bunların dağılımı nedir?
7. Her 10 gençten 9'unun İnternet kullandığı ülkemizde, dünyanın en büyük İnternet Ansiklopedisi Wikipedia'ya erişimin sağlanamıyor olmasının gençlerimizi bilgiden mahrum bıraktığına ve bunun da sorumlusunun Hükümetiniz olduğuna ilişkin iddiaları nasıl değerlendiriyorsunuz?
8. Twitter ve Facebook gibi sosyal paylaşım ağlarında Türkiye'nin dünyadaki sıralamasını ve konumunu nasıl değerlendiriyorsunuz? Sıralamadaki yerinin ve konumunun düzeltilmesine yönelik alınan önlemler ve çalışmalarınız var mıdır? Varsa bunlar nelerdir?